

Некаторыя старонкі сучаснай гісторыі

Дзесяностыя гады мінулага стагоддзя сталі пераломнымі не толькі ў лёсе некалі адзінай вялікай дзяржавы, а і ў лёсе прадпрыемства. Тады ва ўмовах значнага (амаль у чатыры разы) падзення аб'ёмаў нафты для перапрацоўкі і непрадказальнасці развіцця сітуацыі ў будучыні паўстала пытанне аб неадкладных мерах па павышэнні эфектыўнасці вытворчасці. Зрабіць гэта можна было толькі шляхам павелічэння глыбіні перапрацоўкі нафты за кошт тэхнічнага пераўзбраення і глабальнай рэканструкцыі завода. Тады, у 90-я, на прадпрыемстве зрабілі выбар на карысць схемы пазатпаднага правядзення рэканструкцыі завода на аснове тэхналагічных працэсаў, якія забяспечваюць павышэнне глыбіні перапрацоўкі нафты і атрыманне прадукцыі на ўзроўні сусветных стандартаў якасці.

У 2004 годзе была поўнацю выканана Праграма развіцця прадпрыемства да 2005 года, якая складалася з чатырох этапаў, кожны з якіх разглядаўся як асобны валютааунны праект. Рэалізацыя кожнага з іх забяспечвала атрыманне коштаў новай прадукцыі, або сыравіны для далейшай перапрацоўкі. Найбольш важным з'явілася завяршэнне будаўніцтва ўвод у эксплуатацыю камбінаванай устаноўкі каталітычнага крэкінгу. Тэхналогія працэсу дазволіла павялічыць глыбіню перапрацоўкі нафты і адбору светлых нафтапрадуктаў, а таксама выкарыстоўваць у якасці сыравіны сумесь гідрачышчанага вакуумнага газойлю і мазут нізкасарністай нафты. Увод устаноўкі каталітычнага крэкінгу дазволіў у паўтара раза павялічыць выпуск аўтамабільных бензінаў і удава — звадкаваных газу.

У выніку рэалізацыі Праграмы развіцця ААТ «Мазырскі НПЗ» на 2005-2010 гады ў 2006 годзе былі ўведзены ў эксплуатацыю блок вылучэння бензольнага канцэнтрата і устаноўка экстрактыўнай дэстыляцыі бензолу, што дазволіла зменшыць колькасць бензолу ва ўсім аб'ёме высокаактанавых бензінаў да патрабаванняў еўрапейскага стандарту EN 228 і атрымаць новы прадукт, бензол нафтавы, — самую важную сыравіну для нафтахімічнага комплексу рэспублікі.

У 2008 годзе ўведзена ў эксплуатацыю комплексная устаноўка фортыфікацыі алкілавага бензіна. Быў атрыман новы прадукт — алкілат (высокаактанавая экалагічная чыстая дабаўка да бензінаў). У 2010 годзе ўведзена ў эксплуатацыю устаноўка гідраабясцервання бензіну каталітычнага стандарту EN 228:2008. Дадаткова ўжыванне ў рэцэптуры падрыхтоўкі бензінаў высокаактанавы ксілародазмешчальнай дабаўкі — метыльтрэт-бутылавага эфіру — дазволіла ў 2010 годзе паставіць на серыйную вытворчасць бензін для аўтамабільнай экалагічнага класа 5, які адпавядае па якасці патрабаванням еўрапейскага стандарту EN 228:2008.

На пачатку 2011 года была ўведзена ў эксплуатацыю новая устаноўка па вытворчасці вадароду, якая павінна забяспечыць ім новыя тэхналагічныя аб'екты.

У студзені 2012 года ўведзена ў эксплуатацыю устаноўка гідрачысці дызельнага паліва, якая гарантуе забяспечванне вытворчасці ўсяго аб'ёму дызельнага паліва згодна з патрабаваннямі еўрапейскага стандарту EN 590.

У снежні 2012 года ўведзена ў эксплуатацыю устаноўка ізамерызацыі пентан-гексанавай фракцыі, прызначаная для атрымання высокаактанавых экалагічна чыстага кампанента бензінаў — ізамерызату. Гэта дазволіла не толькі атрымаць аўтамабільны бензін экалагічнага класа 5 АІ-92-К5-Еўра па СТБ 1656-2011, які па ўсім паказчыках, акрамя актывавага ліку, адпавядае патрабаванням еўрапейскага стандарту EN 228, але таксама спыніць выпуск нерэнтабельнай прадукцыі — бензіну-сыравіны для піролізу і нізкаактанавых бензінаў «Нармаль-80». Дзякуючы пуску устаноўкі ізамерызацыі аб'ёмы вытворчасці высокаактанавых бензінаў узрастуць больш чым на 200 тыс. тон за год, іх якасць цалкам адпавядае патрабаванням EN 228.

ГАЛОЎНАЕ — ПРАВІЛЬНА І ПАСЛЯДОЎНАЯ ТАКТЫКА

Генеральны дырэктар ААТ «Мазырскі НПЗ» Анатоль КУПР'ЯЙНАЎ.

ВІЗІТОЎКА КІРАЎНІКА:

Анатоль Аляксандравіч КУПР'ЯЙНАЎ, генеральны дырэктар ААТ «Мазырскі НПЗ», ініцыятар і правадыр стратэгіі пастаяннага развіцця і ўдасканалення прадпрыемства, сапраўдны лідар, які карыстаецца заслужаным аўтарытэтам і павагай у калектыве. Яго дзейнасць накіравана на стварэнне згуртаванай каманды аднадумцаў, якой на плячы задачы любой складанасці.

— Зараз мы працуем над двума праектамі будаўніцтва, вельмі важнымі для развіцця завода. Першы — будаўніцтва камбінаванай устаноўкі вытворчасці высокаактанавых кампанентаў бензіну, дзякуючы якой без закупу кампанентаў з боку ўвесь аб'ём высокаактанавых аўтамабільных бензінаў будзе вырабляцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі еўрапейскага стандарту EN 228. Гэты праект дастаткова дарагі, але мы знайшлі фінансавыя рэсурсы і ўпэўнены ў тым, што ён будзе выкананы, паколькі самае важнае пытанне — гэта арганізацыя фінансавання. Зараз на будаўнічых пляцоўках ідуць работы па нулявым цыкле — заканчэнне гэтага праекта намечана на другі квартал 2015 года. З уводам устаноўкі ў дзейнасць увесь бензін, які выпускаецца на заводзе, будзе адпавядаць стандарту «Еўра-5». Зараз мы выпускаем прыкладна 20% такога бензіну, а 80% пакуль адпавядае стандарту «Еўра-4».

Таксама вялікая работа вядзецца па праектаванні і пачатку будаўніцтва комплексу глыбокай перапрацоўкі цяжкіх нафтавых рэшткаў (Н-ой), які дазволіць атрымаць дадатковыя аб'ёмы матарных паліваў і вырабляць нізкасарністае кацельнае паліва. Тэрмін яго будаўніцтва вялікі і завяршыць яго плануем у 2017 годзе. Праект дастаткова дарагі — \$1 млрд 400 млн. Такім чынам, з 2017 года глыбіня перапрацоўкі нафты на нашым прадпрыемстве павінна

Устаноўка гідрачысці дызельнага паліва.

скласі прыкладна 89-90%, і мы будзем атрымліваць да 75% светлых нафтапрадуктаў. З уводам гэтай устаноўкі, мяркую, мы ўвядзем у лідары не толькі сярод нафтапрадукцыйнага заводу СНД і Еўропы, але і свету.

Дарэчы, на гэтым мы не збіраемся спыняцца, ужо зараз працуём над праграмай развіцця нашага прадпрыемства да 2020 года. Плануем пабудаваць яшчэ адну

ўстаноўку рэформінгу — бесперапыннай рэгенерацыі — вартасцю прыкладна \$220 млн і устаноўку гідракрэкінгу, якая каштуе ў межах \$300-350 млн. Калі нашы планы ўваб'яць у жыццё да 2020 года, думаю, што завод будзе цалкам адпавядаць лепшым узорам прадпрыемстваў па нафтаперапрацоўцы. Задача, безумоўна, складаная, але ж я лічу, што яна нам па сілах.

Ні года без новай устаноўкі

Такім чынам мадэрнізацыя Мазырскага НПЗ пачалася яшчэ ў 90-х гадах мінулага стагоддзя. У 1994 годзе сфарміравалася дакладная канцэпцыя пазатпаднай рэканструкцыі прадпрыемства. Самы значны этап завяршыўся ўводам у эксплуатацыю ў 2004 годзе камбінаванай устаноўкі каталітычнага крэкінгу. Ён стаў магчымым дзякуючы рашэнням, прынятым пасля візіту Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі на прадпрыемстве ў верасні 1999 года. Менавіта пасля гэтага заводу была аказана дзяржаўная падтрымка ў вырашэнні праблемы фінансавання чацвёртага этапу рэканструкцыі. Праграма развіцця ААТ «Мазырскі НПЗ» на перыяд 2010-2015 гг., якая рэалізуецца ў наш час, прадугледжвае далейшае будаўніцтва высокатэхналагічных аб'ектаў і ўкараненне інавацыйных тэхналогій, накіраваных на атрыманне паліва, якое не толькі адпавядае патрабаванням сусветных стандартаў, але і канкурэнтаздольнае па выдатах на іх вытворчасць.

Лукашэнкі на прадпрыемстве ў верасні 1999 года. Менавіта пасля гэтага заводу была аказана дзяржаўная падтрымка ў вырашэнні праблемы фінансавання чацвёртага этапу рэканструкцыі. Праграма развіцця ААТ «Мазырскі НПЗ» на перыяд 2010-2015 гг., якая рэалізуецца ў наш час, прадугледжвае далейшае будаўніцтва высокатэхналагічных аб'ектаў і ўкараненне інавацыйных тэхналогій, накіраваных на атрыманне паліва, якое не толькі адпавядае патрабаванням сусветных стандартаў, але і канкурэнтаздольнае па выдатах на іх вытворчасць.

Галоўны інжынер прадпрыемства Сяргей ТУКАЧ адзначае, што апошнім часам атрымлівалася ўвядзець у эксплуатацыю па дзве устаноўкі за год: — На будаўніцтва кожнай ідзе ад 3 да 5 гадоў. Жукта не пабудуеш, таму трэба загадаць аналізаваць сітуацыю ў свеце праз мінімум пяць гадоў. Менавіта таму, напрыклад, па якасці дызельнага паліва, якое адпавядае еўрапейскім стандартам, мы зараз гадоў на 5-10 уперадзе. Калі неабходна, некаторыя яго параметры мы можам зрабіць яшчэ больш жорсткімі, чым цяпер — па серы, поліарматыцы. Вытворчасць бензіну, якасць якога адпавядае еўрастандартам — гэта не адзін, а вельмі шмат тэхналагічных працэсаў. Кожная устаноўка, якую будавалі, уносіла сваю лепту як у павелічэнне колькасці бензіну, так і ў паліпшэнне яго якасці. Мадэрнізацыя, якая праводзілася з 2004 года, зараз дазволіла нам выйсці на бензін пятага класа якасці. Мы прыпынілі выпуск бензіну «Нармаль-80», а з цягам часу можам прыпыніць і выпуск бензіну АІ-92. Тым не менш, не ўсе пытанні засталіся яшчэ вырашанымі. Для таго, каб былі канкурэнтаздольнымі, нам трэба выпускаць бензін яшчэ больш высокай якасці, у тым ліку па актывам ліку. Наперадзе — будаўніцтва комплексу высокаактанавых дабавак, куды ўваходзіць тры устаноўкі: па вытворчасці метыл-трэт-бутылавага эфіру (МТБЭ), трэтамілілавага эфіру (ТАМЭ) і «Дзімерсол-Г». Пасля пуску гэтага комплексу мы зможам выпускаць бензін якасці не ніжэй, чым АІ-95 і АІ-98.

Галоўны тэхнолаг Аляксандр ШОРАЦ дадае, што пакуль глыбіня перапрацоўкі нафты складае каля 70%, а вось паліва ўводу устаноўкі вакуумнай перапрацоўкі мазуту гэтай лічба павінна падысці да 80%.

— Есць такі прадукт перапрацоўкі нафты — мазут. У адрозненне ад іншых прадуктаў, чым яго менш, тым лепш. Зараз ідуць пусквыя аператыўныя на новыя устаноўкі вакуумнай перапрацоўкі мазуту — з яе ўводам мы скароцім колькасць мазуту і павялічым выпуск бензіну і дызельнага. З пускам гэтай устаноўкі мы не толькі павялічым глыбіню перапрацоўкі і атрымаем больш высокарантабельных прадуктаў, але і якасць мазуту давядзем да еўрапейскага ўзроўню — з колькасцю серы да 1%. Мы імкнемся, каб з уводам новых устаноўак памяншаліся выкіды шкодных рэчываў у навакольнае асяроддзе. Наша паліва экалагічнае, і гэта таксама ўклад у ахову навакольнага асяроддзя краіны.

Экспартны кірунак

Да 65% прадукцыі ААТ «Мазырскі НПЗ» рэалізуецца на экспарт. Яе спажываюць ёсць у 20 краінах. Вялікія аб'ёмы пастаўляюцца ў Нідэрланды, Украіну, Вялікабрытанію, Італію, Польшчу, Венгрыю, Румынію, Літву, Латвію, Эстонію, Славакію, Кіпр, Швецыю, Данію. Топачыныя мазуты прадпрыемства пастаўляюць у Італію праз чарнаморскія парты. Супрацоўнічае ААТ з Манголіяй, Фінляндыяй, Германіяй, Ліванам і іншымі краінамі... Начальнік аддзела маркетынгу Іван СТР'ЯЖОУ гаворыць, што прадукцыя адпавядае самым жорсткім еўрапейскім стандартам і менавіта гэта дазваляе стабільна працаваць на экспарт: — Адным з асноўных нашых рынкаў збыту з'яўляецца Украіна — таму што ўкраінскія заводы не вытрымліваюць канкурэнтнай барацьбы па якасці прадукцыі. Да таго ж там своечасова не была праведзена мадэрнізацыя. Наш завод — найбліжэйшы да ўкраінскага рынку, і каля трэці экспарту мы ажыццяўляем на гэты рынак. Гэта ў асноўным дызельнае і аўтамабільнае паліва. Таксама ў межах пагаднення з Расійскай Федэрацыяй вялікія аб'ёмы бензіну АІ-92 і АІ-95 пастаўляюцца на рынак гэтай краіны. Па даручэнні Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у 2007 годзе была створана Беларуская нафтавая кампанія. Яна мае даччыныя прадпрыемствы ў Вялікабрытаніі, Расіі, Польшчы, Прыбалтыцы, ва Украіне, што дапамагае нам прадаваць нашу прадукцыю на рынкі гэтых краін. Дарэчы, высокаэфектыўна рэалізоўваць нашу прадукцыю і на ўнутраных рынках. У выніку мы разам з усімі забяспечваем рытмічную работу нашага заводу.

Аператар тэхналагічнай устаноўкі Мікалай ГУТКОУСКІ і старшы аператар Міхайл МАРЦІНОВІЧ.

Хто хоча жыць, той павінен рухацца

На Мазырскім НПЗ, адным з самых буйных прадпрыемстваў нафтахімічнай галіны Рэспублікі Беларусь, бесперапынна рэалізуецца праекты рэканструкцыі і мадэрнізацыі, а таксама вядзецца вялікая колькасць работ па тэхнічным пераўзбраенні, рамонтце і абслугоўванні абсталявання, якімі самым непасрэдным чынам займаецца дырэктар па рэканструкцыі і развіцці ААТ. Дырэктар па рэканструкцыі і развіцці Валодзі ДАМІЛІВІЧ гаворыць, што работа ўскладнае тым, што ідзе паралельнае праектаванне, закупка і будаўніцтва:

— Адна з задач, якая пастаўлена кіраўніцтвам заводу: мы павінны пераводзіць будаўніцтва ад ручнога кіравання да будаўніцтва на аснове праграмага прадукту, дзе фіксуецца ключавыя стаддзі, якія мы павінны кантраляваць. Усе стаддзі (праектаванне, заказ, закупка абсталявання, пастаўка, выкананне будаўнічых-мантажных і пусканаладачных работ) павінны арганізоўвацца і кантралявацца заказчыкам. Таму летася і было створана новае структурнае падраздзяленне — аддзел па арганізацыі і суправаджэнні будаўніцтва. Дарэчы, кіраванне праектамі — гэта цэлы комплекс мерапрыемстваў, накіраваных на аптымізацыю выдаткаванага часу пры заданых матэрыяльных і грошавых рэсурсах на ўсім этапе выдзялення будаўніцтва якога-небудзь аб'екта, уключаючы праектаванне. У наш час кіраванне праектамі стала прызнанай метадалогіяй інвестыцыйнай дзейнасці ва ўсіх развітых краінах. Для яе сур'ёзнага засваення неабходны час і падрыхтаваныя кадры.

Менавіта таму мазырскія спецыялісты падрабязна знаёмлілі з досведам ўкаранення аўтаматызаваных сістэм кіравання на адным з буйных расійскіх прадпрыемстваў. Дарэчы, галоўная складанасць пры ўкараненні АСКП (аўтаматызаваных сістэм кіравання праектамі) складаецца ў чалавечым фактары. Большасць супрацоўнікаў спачатку ўспрымаюць новую сістэму кіравання як дадатковую форму справаздачнасці, аднак праз некалькі месяцаў практычнай рэалізацыі становіцца зразумела, што сістэма сапраўды з'яўляецца прыладай аператыўнага кіравання праектамі, паколькі кожны спецыяліст, які мае доступ да АСКП, можа аператыўна адсочыць статус выканання сваіх задач, праекта ў цэлым і ацэньваць пры гэтым рызыкі, арыентавацца ў сувязях і залежнасцях паміж асобнымі задачамі. У праграмы прадукт заносцца ўсе стаддзі, пры гэтым ступень дэталізацыі бывае рознай. Але

ж калі гэта тычыцца нават нейкага кляпана з доўгім тэрмінам заказу, мы павінны кантраляваць працэс.

У Расіі таксама вядзецца мадэрнізацыя, таму павялічыліся тэрміны выканання заказаў на абсталяванне. Даводзіцца больш дакладна адсочыць, як гэта можа ў выніку прагназаваць, які затрымка ў выкананні нейкага заказа паўплывае на заканчэнне рэалізацыі праекта, і павінны распрацоўваць карэктуючыя мерапрыемствы — каб сісцунць нейкія іншыя стаддзі, паскорыць тое, што ў нашых сілах. Сапраўды, такой практыцы на Беларусі няма. Аднак у свеце гэта правярэная практыка, сапраўды рэальнае рачоны прадукт, які дае аддачу. Калі аб'ект пушчана своечасова або мы змаглі скараціць тэрміны будаўніцтва, — значыць, раней пачне акупляцца, раней будзе і прыбытак. Вядома ж: чым даўжэй ідзе будаўніцтва, тым даражэйшым яно становіцца. Таму мы кантралюем затраты і не дапускаем перарасходу — а ў складзе праграмага прадукту ёсць улік не толькі тэрмінаў, але і бюджэту. Гэта мегазадача, якую мы павінны рэалізаваць.

Воск канкрэтны прыклад: зараз вядзецца вялікая работа па праектаванні і пачатку будаўніцтва комплексу глыбокай перапрацоўкі цяжкіх нафтавых рэшткаў (Н-ой), які плануем здаць у 2017 годзе. Рэалізацыя пачата дастаткова даўно: праектаванне і заказ абсталявання ідуць некалькі гадоў. Сёлетня вырашаюцца пытанні з фінансаваннем. Пад гэты комплекс мы павінны зараз замовіць абсталяванне, частка якога будзе гатова толькі праз 2,5 года. Таксама летася будзе ўвядзены тэндэр па заказе рэактараў, маса якіх складае больш за 800 тон. З Японіі ў наступным годзе іх даставяць па водных шляхах, урэшце па Прыпяці — сюды, на прычал. Нам загады трэба стварыць інфраструктуру па даставцы іх на аб'ект. А гэта азначае рэканструкцыю прычала на Прыпяці, будаўніцтва пад'язной дарогі, замову спецыяльнай грузапад'ёмнай тэхнікі і гэтак далей...

Акрамя таго, што мы будзем новыя аб'екты, мы павінны яшчэ і мадэрнізаваць існуючыя — каб забяспечыць тую ж энергаэфектыўнасць. Напрыклад, на заводзе сябе добра зарэкамендавала праграма па замене печу на больш энергаэфектыўныя, выдаткі акупляюцца за некалькі гадоў. Завод жа пабудаваны дастаткова даўно, тэхналогія памянялася і ёсць больш эфектыўнае абсталяванне. За кошт замены, мадэрнізацыі можна знізіць выдаткі на вытворчасць прадукцыі. Гэтыя работы часткова таксама выконваюцца праз дырэкцыю.

Для забяспечэння працы любой устаноўкі патрэбна, каб былі пабудаваны і аб'екты агульназаводскай гаспадаркі: міхцэхаўныя камунікацыі, паркавая гаспадарка, дапаможныя аб'екты для забяспечэння электраэнергіяй, тэхнічнай вадой, паветрам, — гэта тое, што быццам найпросте не ўплывае на атрыманне новай прадукцыі, але ж без гэтых аб'ектаў галоўны аб'ект не зможа працаваць. Гэта вялікі аб'ём працы, ён можа ў кошыце праекта заняць да 30-40%.

Летася ў рэспубліканскі бюджэт ААТ «Мазырскі НПЗ» пералічыць больш за 3 трлн 428 млрд 892 млн рублёў у выглядзе падаткаў. У абласны бюджэт гэтая сума склапа 184 млрд 531 млн рублёў. Мазырскі раён атрымаў 105 млрд 949 млн рублёў. Яшчэ 399 млрд 585 млн рублёў пералічана ў іншыя бюджэты.

Інвестыцыі ў будучыню

Мэтай любога прадпрыемства, у тым ліку ААТ «Мазырскі НПЗ» з'яўляецца забяспечэнне стабільнага фінансаванага стану і атрыманне максімальнага прыбытку. Будаўніцтва новых высокатэхналагічных аб'ектаў, стварэнне сучаснай вытворчай базы магчыма, толькі калі ёсць добры падмурок. Намеснік генеральнага дырэктара па эканоміцы і фінансах Сяргей КРОТ гаворыць, што апошнія гады не былі простымі для прадпрыемства, але ж рэканструкцыя і мадэрнізацыя вытворчасці ішла бесперапынна:

— 2009 год, калі пачаўся фінансавы крызіс, мы прапрацавалі даволі добра — пры тым, што цена нафты падала да 30-35\$ за барэль. Аб'ём прыбытку знізіўся, але ж пэўная эфектыўнасць была. Пры гэтым мы сутыкнуліся са значным дэфіцытам фінансавых сродкаў для працы нашай рэканструкцыі. Узнікла дилема: працягваць будаўніцтва ці на нейкі час прыпыніць. Мы, можна сказаць, апошняю кашую здымалі, але ж будаўніцтва не прыпынялі.

2010 год быў для нас самым складаным і напружаным. Якім закончылася трохгадовае пагадненне з РФ (2007-2009 гады), пасля чаго значна пагоршыліся ўмовы закупкі нафты. Таму ў 2010 годзе мы выхавалі за кошт аптымізацыі вытворчасці. Пры гэтым нам давялося крыху знізіць аб'ёмы перапрацоўкі нафты. Тады свае магучасці прадпрыемства даказвала нафтай з Венесуэлы.

У 2011 годзе, калі адбылася дэвальвацыя, нашы фінансавыя паказчыкі пагоршыліся, і гэта было звязана са змяненнем курсу беларускага рубля. Адбылася пераацэнка нашых валютных абавязацельстваў па крыдзітах і мы, вядома, мелі значныя страты, але адтэрмінаваныя. Год быў складаным, але мы яго прайшлі. Нас выратаваў канцэрн «Белнафтахім», які шукаў магчымасці для таго, каб купіць для нас валюту праз біржу. Пасля таго, як сітуацыя стала больш зразумелай, мы арыентуемся, дзе могуць быць падводныя камяні і як на іх не наступіць.

Наша фінансава-гаспадарчая дзейнасць у першую чаргу залежыць ад цэны на нафту і прадукты яе перапрацоўкі. Паколькі мы экспертна-арыентаванае прадпрыемства (65-68% складае экспарт), адпаведна, кан'юнктура і цэны на знешнім рынку істотна ўплываюць на эфектыўнасць працы.

У 2012 годзе сітуацыя выярнула ў нармальнае рэчышча. Падпісаная пагадненні дэвальвацыі нам стабільна працаваць. Летася ўпершыню за апошнія 10 гадоў мы дасягнулі максімуму па перапрацоўцы нафты — 11 млн 91 тыс. тон. У 2012 годзе практычна ў 2 разы павялічыўся выпуск высокаактанавых бензінаў стандарту «Еўра» — на 195%. Істотна вырас і аб'ём выпуску АІ-92 — да 110%. Па дызельным паліве розніца вытворчасці склаў 136%. Рэнтабельнасць продажаў летася складала каля 10%.

Новыя інвестыцыі, якія мы пачалі зараз рэалізоўваць, патрабуюць вялікіх фінансавых укладанняў. Толькі устаноўка комплексу глыбокай перапрацоўкі цяжкіх нафтавых рэшткаў (Н-ой) каштуе каля \$1 млрд 400 млн. Мы зараз вядзем перамовы з многімі банкамі пра фінансаванне. Аб'ём інвестыцый у асноўны капітал штогод складаецца каля 1 трлн 292 млрд рублёў. Сёлетня залпавана каля 1 трлн 600 млрд рублёў.

За 2010-2012 гады мы ўвялі ў дзейнасць сем новых прамысловых устаноўак, такім чынам вартасць аб'ектаў, уведзеных за кошт крыдзітных і асабістых рэсурсаў, склапа \$685 млн.

Устаноўка экстракцыйнай дэстыляцыі бензолу.